

SURUN KOHDATESSA

Avuksi hautajaisjärjestelyihin

”Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.” (Joh. 11:25–26)

IISALMEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Sinulle surussasi

Olet menettänyt läheisesi. Hänen kuolemansa voi koskettaa ja järkyttää sinua syvästi. Vaikka olit ehkä osannut odottaa kuolemaa, se saattoi silti tulla yllätyksenä. Kuoleman herättämiin ajatuksiin ja tunteisiin et voinut valmistautua.

On luonnollista kokea vahvoja tunteita vainajaa kohtaan, niin myönteisiä kuin kielteisiäkin tunteita. Suru tuo elämään kaipausta ja ikävää, joka voi tuntua fyysisenäkin kipuna. Jokaisella ihmisellä on oma tapansa surra. Jonkun on helppo itkeä, toisella itkun aika tulee myöhemmin. Ole itsellesi armollinen ja kunnioita tunteitasi. Surun kestoa, syvyyttä ja sen vaatimaa aikaa ei voida ennakoida. Kunnioita myös toisen tapaa surra.

Ellei suru ja sen tuoma ahdistus pääse pois sisimmästämme, siitä tulee meille taakka. Jeesuskin itki ystävänsä Lasaruksen kuolemaa. Surussa meitä lohduttaa kristillinen toivo ylösnousemuksesta ja iankaikkisesta elämästä. Vapahtajamme Jeesus Kristus voitti kuoleman vallan ylösnousemuksellaan. Siksi kuolema ei ole kaiken loppu, vaan kuolema on kuin portti ikuiseen elämään. Kristuksen sovitustyöhön turvautuen pääsemme perille ja saamme Taivaan kodissa kohdata myös poisnukkuneet rakkaamme.

Hautajaisjärjestelyt vaativat paljon voimavaroja. Iisalmen seurakunta haluaa tämän oppaan avulla auttaa sinua siunaustilaisuuden, hautauksen ja muiden kuolemaan liittyvien käytännön asioiden järjestelyissä.

Tämän oppaan sisältö

Ennen hautajaisia

Kuoleman tapahduttua, suruliputus, yhteydenotto seurakunnan toimistoon, yhteydenotto hautaustoimistoon, kuolinilmoitus, hautauskeskustelu

Hautajaiset

Hautaan siunaaminen, hautaan saatto, muistotilaisuus, tuhkaaminen ja maahan kätkeminen, kirkkoon kuulumattoman hautajaiset

Hautajaisten jälkeen

Vainajien muistaminen jumalanpalveluksissa, perunkirjoitus ja kuolinpesä, hautamuistomerkki ja haudanhoito, hautapaikkamaksut, mistä apua suruun?

Muuta

Yhteystietoja, muistotilaisuuspaikat ja muistilista hautajaisten järjestelyyn.

Ennen hautajaisia

Kuoleman tapahduttua

Läheisen kuoltua voidaan omaisten pyynnöstä viettää saattohartaus. Se sisältää virsilaulua, raamatunlukua, rukousta ja jäähyväisten jättämistä. Virsikirjan liiteosassa on rukoushetken kaava. Rukoushetki voidaan pitää heti kuoleman jälkeen tai kun vainajaa noudetaan sairaalasta tai kun jätetään jäähyväisiä avoimen arkun äärellä. Se voidaan pitää sairaalan potilashuoneessa, sairaalan kappelissa, kotona tai siunauskappelissa. Rukoushetken lukijana voi olla pappi, joku vainajan läheisistä tai sairaalan henkilökuntaan kuuluva.

Suruliputus

Kuolinpäivänä vainajan kotitalon lippu pidetään puolitangossa vuodenajan mukaisesti liputusajan loppuun. Usein myös työpaikalla liputetaan. Suomen lippu nostetaan puolitankoon viemällä lippu ensin ylös ja laskemalla se sitten kolmanneksen verran alaspäin. Hautauspäivänä on tapana liputtaa vainajan kodissa ja muistotilaisuuspaikassa. Tällöin suruliputetaan klo 8:sta alkaen. Siunaustilaisuuden päätyttyä nostetaan lippu kokosaloon. Myös virallisena liputuspäivänä suruliputetaan.

Yhteydenotto seurakunnan toimistoon

Hautajaisjärjestelyt voitte aloittaa ottamalla yhteyttä Ylä-Savon seurakuntien hautauspalveluiden toimistoon tai valitsemaanne hautaustoimistoon. Seurakunnan toimistossa sovitaan haudaus siunaamisen aika ja paikka, siunauksen toimittava pappi ja kanttori, muistotilaisuuden paikka sekä vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa. Myös hautapaikan varaaminen tapahtuu seurakunnan toimistossa. Yhteystiedot ovat esitteen lopussa.

Haudaus siunaaminen voi tapahtua siunauskappelissa, kirkossa tai haudalla. Varsinaisia hautauspäiviä ovat perjantai ja lauantai. Hautausajat ovat klo 10.00, 12.00 ja 14.00. Jos odotettavissa on paljon saattoväkeä, niin suositellaan jo klo 9.30:n aikaa. Myös muina arkipäivinä hautauksia voidaan toimittaa. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä ei ole hautauksia, ei myöskään jouluaattona, uudenvuoden aattona eikä pääsiäislauantaina.

Hautajaisjärjestelyihin kuuluu myös lääkärin kirjoittaman hautausluvan toimittaminen siihen seurakunnan toimistoon, jonka hautausmaahan vainaja siunataan.

Mikäli vainaja tuhkataan, hautauslupa toimitetaan krematorioon. Kirkkoon kuuluvat siunataan ennen tuhkausta. Kirkkoon kuulumattomat voidaan tuhkata hautausluvan saamisen jälkeen. Tuhkaus voidaan suorittaa Kuopiossa tai Kajaanissa.

Iisalmen seurakunnalla on kaksi hautausmaata: Kustaa Aadolfin kirkon vieressä oleva Vanha hautausmaa ja Kangaslammin hautausmaa. Mikäli mahdollista, niin olisi pyrittävä käyttämään jo varattuja sukuhautoja. Kirkkolain mukaan oikeus sukuhautaan noudattaa perimysjärjestystä. Hautapaikkoja ei voi varata tai ostaa etukäteen.

Uudesta hautapaikasta peritään kirkkovaltuuston vahvistama maksu. Rintamatunnuksen omaaville veteraaneille hautapaikka ja haudaus ovat kuitenkin ilmaisia. Hautausmaksuun sisältyy haudankaivu ja haudan peittäminen sekä peruskunnostus seuraavana kesänä. Mikäli hautakiviä joudutaan siirtämään haudankaivun aikana, niin kivensiirto sisältyy myös maksuun. Seurakunta ei yleisesti havuta hautoja. Omaiset voivat itse tuoda havuja haudalle, jolloin haudankaivaja havuttaa hautakuomun.

Yhteydenotto hautaustoimistoon

Hautaustoimistot tarjoavat sekä yksittäisiä hautaukseen liittyviä tuotteita ja palveluita, tai ne voivat hoitaa kaikki kuolemantapaukseen liittyvät järjestelyt. Hautaustoimiston kanssa sovitaan, milloin vainaja tuodaan kappeliin ja kirkonkelloja soitetään. Sanomakellot ilmoittavat seurakunnan jäsenen kuolemasta.

Arkku hankitaan tavallisesti hautaustoimistosta, mutta sen voi myös tilata puusepältä tai tehdä itse. Vainajan pukemisessa ja arkkuun laittamisessa

omaiset voivat olla mukana. Mikäli omaiset haluavat katsoa vainajaa ennen siunausta, asiasta sovitaan hautaustoimiston kanssa.

Hautaustoimistot palvelevat hautajaiskukkiin liittyvissä asioissa. Ne voivat hoitaa myös muistotilaisuuspaikan varaamisen ja koristelun sekä kappelin tai kirkon koristelun ja pitopalvelun varaamisen. Omaisten toivomuksesta hautaustoimiston työntekijä voi myös valokuvata hautajaiset.

Kuolinilmoitus

Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta.

Kuolinilmoitus sisältää tavallisesti tiedon vainajan perhesuhteista (esim. mieheni, tyttäremme jne.) ja ammatista tai arvonimestä. Näitä seuraa vainajan koko nimi, syntymäaika ja -paikka sekä kuolinaika ja -paikka. Koska kuolinilmoituksella on tiedotuksen luonne, omaiset voidaan mainita koko nimellä. Ilmoitukseen voi liittää raamatunlauseen, virrensäkeistön tai muun sopivan tekstin. Jos kuolinilmoituksessa on kutsu siunaus- ja muistotilaisuuteen, niiden aika ja paikka ilmoitetaan selvästi.

Hautauskeskustelu

Ennen hautajaisia vainajan siunaava pappi ottaa yhteyttä omaisiin. Papin kanssa käydään hautauskeskustelu, jossa puhutaan muun muassa vainajan elämänvaiheista ja persoonasta, siunaustoimituksen kulusta sekä muistotilaisuuden luonteesta. Virret ja muu musiikki sovitaan papin kanssa. Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Mikäli omaisilla on erityistoivomuksia musiikin suhteen, mm. yksinlaulua tai soitinmusiikkia, niin nuoteista ja säestyksestä on syytä sopia ennakkoon kanttorin kanssa.

Pappi osallistuu myös muistotilaisuuteen, mikäli omaiset niin toivovat. Kanttori on mukana siunaustilaisuudessa, ja omaisten niin toivoessa mahdollisuuksien mukaan myös muistotilaisuudessa.

Hautajaiset

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen on kirkollinen toimitus, jossa osoitetaan kunnioitusta ja kiitollisuutta vainajalle ja tuetaan omaisia heidän surussaan. Jumalan lupaama toivo ylösnousemuksesta ja toivo jälleen näkemisestä poisnukkuneiden rakkaiden kanssa lohduttaa meitä.

Hautaan siunaamisen kaava sovitaan siunaavan papin kanssa. Kirkossa pidettävään hautaan siunaamiseen voi sisältyä myös ehtoollinen. Hautaan siunaaminen voidaan toimittaa myös haudalla.

Tavallisimmin hautaan siunaaminen toteutetaan jommallakummalla seuraavalla sivulla esitellyistä tavoista.

Erona näissä kahdessa hautaan siunaamisen tavassa on jäähyväiskukkien laskemisen ajankohta. Ne voidaan laskea ennen siunausta tai siunauksen jälkeen. On tapana, että omaiset laskevat kukkalaitteensa ensimmäisenä. Vanhan perinteen mukaan lähin omaisen laskee kukkansa arkun pääpuoleen, vainajan sydämen puolelle.

Ohjelmaan voi sisältyä lisäksi musiikkiesityksiä tai jonkin virren tilalla voidaan esittää muuta musiikkia, joka sopii tilaisuuden luonteeseen.

Tapa 1.

ALKUSOITTO,
sovitaan kanttorin kanssa

1. Virsi
2. Kukkien laskeminen
3. Virsi
4. Alkusiunaus
5. Johdantosanat
6. Psalmi
7. Rukous
8. Raamatunluku ja puhe
9. *Uskontunnustus
10. *Siunaussanat
11. Rukous
12. Isä meidän
13. Herran siunaus
14. Virsi

Saattomusiikki, sovitaan kanttorin kanssa

”Maan tomua sinä olet, maan tomuun sinä palaat.”

1. Moos. 3:1913

Tapa 2.

ALKUSOITTO, sovitaan kanttorin kanssa

1. Virsi
2. Alkusiunaus
3. Johdantosanat
4. Yhteinen rippi:
synnintunnustus ja – päästö
5. Psalmi
6. Rukous
7. Raamatunluku ja puhe
8. *Uskontunnustus
9. *Siunaussanat
10. Rukous
11. Isä meidän
12. Herran siunaus
13. Virsi
14. Kukkien laskeminen
15. Virsi

Saattomusiikki, sovitaan kanttorin kanssa

Hautaan saatto

Kun siunaustoimituksen päätösvirsi on laulettu, pukeudutaan päällysvaatteisiin, noude-
taan kukat arkun luota ja valmistaudutaan hautaan saattamiseen.

Arkkuhautauksessa tarvitaan tavallisesti kuusi kantajaa. Arkku saattaa olla yllättävän
painava, mikä on otettava huomioon kantajia valittaessa. Kantajina ovat yleensä mies-
puoliset lähisukulaiset tai ystävät. Läheisimmät kantavat arkkua pääpuolesta. Kantajien
paikoista on hyvä sopia etukäteen. Siunaustoimituksen päätyttyä kantajat asettuvat
arkun ympärille päällysvaatteisiin pukeutuneina. He viettävät hiljaisen hetken arkkuun
päin kääntyneinä, jonka jälkeen he voivat laittaa hatun päähänsä. Kantoliinat asetetaan
viistoon selän ja ulomman olkapään yli.

Vainaja kannetaan loppusoiton aikana jalkopää edellä kappelin edessä odottavaan saattovaunuun. Jos hautausmaa ei ole siunauspaikan välittömässä yhteydessä, vainaja kannetaan ruumisautoon. Kantajat vievät saattovaunun haudalle. Saaton kärjessä kulkevat pappi ja seurakuntamestari. Seurakuntamestari tai joku omaisista voi kantaa kulkueristiä. Arkun jäljessä seuraavat lähimmät omaiset. Kulkueessa on hyvä välttää keskustelua, mutta siinä voidaan laulaa virttä.

Haudalle tullessa seurakuntamestari ohjaa arkun laskemisen.

Kun arkku lasketaan hautaan, miespuoliset saattajat ottavat hatun pois päästään. Kantajat ottavat hatun pois päästään laskettuaan arkun hautaan ja jäävät hetkeksi haudan äärelle. Jos siunaus toimitetaan haudalla, miehet ottavat hatun pois päästään siunaussanojen ja oman tervehdyksensä ajaksi. Myös virttä laulettaessa tai rukoiltaessa hattu otetaan pois päästä, paitsi kovalla pakkasella.

Hauta peitetään kannella. Hautausmaan henkilökunta peittää haudan myöhemmin saman päivän aikana. Jos kukat on jo laskettu kappelissa tai kirkossa, niiden asettamisessa haudalle ei enää noudateta vuorojärjestystä lähiomaisten asetettua kukat. Sen jälkeen lauletaan virsi. Pappi voi lukea haudalla rukouksen tilaisuuden päättyessä, mikäli rukousta ei ole luettu ennen vainajan laskemista hautaan. Tapana on, että joku omaisista kiittää saattoväkeä ja kutsuu saattoväen tai vain läheisimmät läsnäolijat muistotilaisuuteen, jos sellainen on järjestetty.

Muistotilaisuus

Siunaustoimituksen jälkeen voidaan viettää muistotilaisuus. Muistotilaisuus voidaan pitää kotona, vainajalle läheisessä paikassa, seurakunnan tarjoamissa tiloissa tai tilata se muualta. Muistotilaisuus alkaa yleensä kahvi- tai ruokatarjoilulla, jonka jälkeen vietetään muistohetki. Siinä on tapana lukea adressit, laulaa virsiä, muistella vainajaa ja pitää puheita. Myös musiikkiesitykset ovat mahdollisia.

Adresseja luettaessa ei toisteta vainajan nimeä, vaan sanotaan aluksi: ”NN:n muistoa ovat kunnioittaneet ja ilmaisseet osanottonsa läheisten suruun seuraavat henkilöt.” Sitten luetaan lähettäjien nimet ja muistolause. Jos adresseja on paljon, kaikkia muistolauseita ei tarvitse lukea. Vainajan kuva ja kynttilä asetetaan etukäteen omalle pienelle pöydälle, johon myös adressit kootaan.

Tuhkaaminen ja maahan kätkeminen

Jos vainaja tuhkataan, arkku jää siunaustilaisuuden jälkeen paikoilleen. Myös kukat saavat jäädä arkun ympärille. Seurakunta huolehtii ne haudalle ennen uurnan laskua. On myös mahdollista, että omaiset vievät kukkalaitteet suoraan haudalle.

Vainajan tuhka haudataan hautausmaahan tai muistolehtoon erikseen sovittuna aikana. Tällöin voidaan viettää rukoushetki, jonka toimittaa pappi tai joku läsnä olevista. Rukoushetki voidaan viettää soveltaen seuraavaa kaavaa, joka löytyy virsikirjan liiteosasta: virsi, johdanto, psalmi, Raamatunluku, vastaus (esim. virsi), puhe, rukous, Isä meidän, Herran siunaus ja virsi.

Kirkkoon kuulumattoman hautajaiset

Kirkkoon kuulumaton voidaan siunata hautaan, jos omaiset tai muut hautauksesta huolehtivat sitä pyytävät. Siunausta ei kuitenkaan toimiteta, jos vainaja on selvästi ilmaissut tahtovansa toisin. Mikäli kristillistä hautaan siunaamista ei järjestetä, hautausasiat sovitaan soveltuvin osin seurakuntatoimistossa tai hautausoimistossa. Kirkkoon kuulumaton vainaja haudataan useimmiten seurakunnan hautausmaahan.

Hautajaisten jälkeen

Vainajan muistaminen jumalanpalveluksissa

Seurakunta muistaa poisnukkuneita jäseniään sunnuntain jumalanpalveluksissa Kustaa Aadolfin kirkossa ja Pyhän Ristin kirkossa. Vainajan muistaminen, eli ns. kuolleen kiitos, voidaan tehdä ennen hautaan siunaamista tai sen jälkeen. On tapana, että omaiset osallistuvat jumalanpalvelukseen.

”Jeesus sanoo: Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa”
Joh. 14:2

Nykyisen jumalanpalveluskaavan mukaan vainajien muistaminen ja omaisten puolesta rukoileminen sisältyvät yhteiseen esirukoukseen, jolloin omaiset eivät tavallisesti nouse seisomaan niitä luettaessa.

Pyhäinpäivän iltakirkoissa muistetaan poisnukkuneita seurakuntalaisia lukemalla heidän nimensä ja sytyttämällä kynttilöitä heidän muistolleen.

Kustaa Aadolfin kirkossa luetaan vuodenaikana kuolleiden seurakunnan jäsenten nimet.

Surevia kutsutaan myös muihin seurakunnan yhteisiin jumalanpalveluksiin, joissa ylösnoussut Jeesus Kristus palvelee meitä sanallaan ja ehtoollisen sakramentilla.

Muita käytännön asioita

Perunkirjoitus ja kuolinpesä

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta. Perunkirjoituksen toimittamisvelvollisuus kuuluu ensisijaisesti sille kuolinpesän osakkaalle, jonka hallussa vainajan omaisuus on, yleensä leskelle.

Perunkirjoitukseen on kutsuttava vainajan puoliso, perilliset ja yleistestamentin saaja tai saajat. Varmin tapa on lähettää kutsu kirjallisena, saantitodistuksella varustettuna.

Perunkirjoitukseen tarvittavien todistusten ja selvitysten hankkiminen vaatii aikaa, joten toimiin kannattaa ryhtyä ajoissa. Perunkirjoitusta varten tarvitaan mm. virkatodistukset kaikista niistä kotipaikoista, joissa vainaja on ollut kirjoilla täytettyään 15 vuotta. Todistuksista tulee ilmetä myös perilliset. Sukuselvitys tulee olla vainajasta 15 ikävuodesta lähtien kuolemaan asti. Ylä-Savon aluekeskusrekisterin alueella kuolleesta henkilöstä valtakunnallisen virkatodistuksen tekee Ylä-Savon aluekeskusrekisteri koko Suomen ev.lut. kirkon jäsenyyden ajalta.

Kuolinpesän hoitaja suorittaa käytettävissä olevista varoista hautajaisiin kuuluvat menot. Perintökaaren mukaan kuolinpesän osakas ei vastaa henkilökohtaisesti vainajan veloista, **mutta vastaa henkilökohtaisesti kuolinpesän lukuun tekemistään veloista** (PL§21:4). Kohtuulliset hautauskulut ovat näin etuoikeutettuja pesänselvitysvelkoja, jotka täytyy maksaa kuolinpesän varoista päältä eli ensimmäisenä. (PL§21:1).

Hautamuistomerkki ja haudanhoito

Haudalle on tapana hankkia muistomerkki. Se voi olla hautakivi, risti tai veistos. Seurakunta ei edellytä muistomerkin hankintaa, eikä sen hankkimisella ole kiire. Ennen hankintaa tulee selvittää, mikä kokoinen ja tyylinen muistomerkki voi olla. Hautamuistomerkin hankkimisessa ja paikalleen asentamisessa opastavat hautaustoimistot sekä seurakuntayhtymän hautauspalveluiden toimisto. Muistomerkkisuunnitelman hyväksyy hautatoimen viranhaltijat.

Omaiset ovat vastuussa haudan hoidosta. He voivat huolehtia siitä itse tai antaa sen seurakunnan tehtäväksi. Haudanhoitosopimus tehdään yhdeksi tai viideksi vuodeksi korvausta vastaan.

HAUTAPAIKKAMAKSUT 1.1.2026

Vainaja ollut kuollessaan kirjoilla	Ylä-Savon srk-yhtymän alueella	Muulla
Arkkupaikka, peritään hautauksen yhteydessä	138 €	863 €
Uurnapaikka, peritään hautauksen yhteydessä	63 €	288 €
Hautapaikka, veteraani- tai Lotta Svärdin rintamatunnuksen saanut	0 €	0 €
Hautaoikeuden jatkaminen/vuosi määräajaksi luov.	5 €	5 €

Muistolehto:

urna-alueen hautapaikka	29 €	138 €
tuhka-alueen hautapaikka	17 €	81 €

Arkkupaikka ja hautausmaan uurnapaikka luovutetaan 50 vuodeksi.

Muistolehdon uurnapaikka luovutetaan 25 vuodeksi.

HAUTAUSPALVELUMAKSUT

Vainaja ollut kuollessaan kirjoilla	Ylä-Savon srk-yhtymän alueella	Muulla
Arkkuhautaus	564 €	848 €
Uurnahautaus tai lapsen (0-12 kk) hautaus	160 €	261 €
Hautaus veteraani- tai Lotta Svärdin rintamatunnuksen saanut	0 €	0 €
Tuhkan kätkeminen nurmen alle	91 €	140 €
Haudallesaatto (ei koske uurnahaut.)	0 €	110 €
Hautakiven oikaisu	92 €	92 €
Muistolehdon nimilaatat/kpl, Iisalmi ja Lapinlahti	339 €	339 €
Muistolehdon nimilaatat/kpl, Keitele, Pielavesi ja Varpaisjärvi	313 €	313 €
Kirkon käyttökorvaus, ev.lut. kirkkoon kuulumaton vainaja	420 €	420 €
Kappelin käyttökorvaus, ev.lut. kirkkoon kuulumaton vainaja	420 €	420 €
Vainajan säilytysmaksu; säilytysmaksua ei peritä vainajan kylmiöön tuonti-päivästä, siunaus-, tuhkaus- tai/ja hautauspäivästä (yht. 2 pv) eikä siunauksen jälkeisestä säilytysajasta. Jos vainajaa ei siunata tai ei haudata jollekin Ylä-Savon srk-yhtymän hautausmaalle, maksu peritään koko säilytysajalta.	5 €/ vrk	5 €/ vrk

Hautausmaksuun sisältyy haudan avaus, peitto ja peruskunnostus.

Yhdellä hautapaikalla tarkoitetaan enintään kahta päällekkäistä hautasijaa. Kuolemantapauksessa hautapaikka voidaan varata myös puolisolle. Jos hautapaikassa on syvähauta ja normaalihauta, peritään vain yksi hautapaikkamaksu.

Haudanhoitomaksut:

- kesähoito (uusitaan vuosittain, sisältää kesäkukat) 1. hautapaikalta 109 € ja seuraavilta viereisiltä paikoilta 45 €/paikka
- 5 vuoden määräaika, kukkahoito (sisältää kesäkukat) 1. hautapaikalta 595 € ja seuraavilta viereisiltä paikoilta 224 €/paikka
- 5 vuoden määräaika, perennahoito (sisältää kasvimateriaalin) 1. hautapaikalta 334 € ja seuraavilta viereisiltä paikoilta 111 €/paikka

Mistä apua suruun?

Surun ainoa hoito on sureminen. Menetyks koettelee niin henkisiä kuin fyysisiäkin voimavaroja. Surutyö voi olla raskain työ, mitä ihminen on koskaan joutunut tai joutuu tekemään. Suru ei ole vain kielteinen asia, sillä se tuo tilaisuuden elämän tärkeysjärjestyksen uudelleen arvioimiseen ja voi lujittaa suhteita perheessä ja ystävien kanssa.

Surusta toipuminen vaatii aikaa. Sureva ihminen tarvitsee usein kuuntelijaa. Omaiset ja ystävät ovat tärkeitä kuuntelijoita. Myös seurakunnan työntekijät voivat olla apuna kuuntelemassa ja keskustelemassa. Suruun liittyvissä kysymyksissä voi ottaa ennen hautajaisia tai hautajaisten jälkeen yhteyttä myös sairaalapappi Kristiina Turkkiin **p. 044 7335 208** tai **päivystävään pappiin p. 044 7335 253**.

Seurakuntamme järjestää keväisin ja syksyisin sureville omaisille sururyhmiä, joissa keskustellaan luottamuksellisesti suruun liittyvistä asioista ja saadaan vertaistukea. Itsemurhan tehneiden omaisille on myös oma ryhmä. Sururyhmien kokoontumisista voi tiedustella seurakunnasta **p. 044 7335 202** tai katsoa lisätietoa www.iisalmenseurakunta.fi.

Yhteydenotot hautausasioissa

Käynti tai yhteydenotto srk-yhtymän hautauspalveluiden toimistoon selvittää monta asiaa. Tällöin sovitaan hautaan siunaamisesta, siunauksen ajasta ja -paikasta, papista ja kanttorista, hautapaikasta, sanoma- eli kuolinkellojen soitosta, kiitoksen eli ilmoituksen tekemisestä seurakunnan jumalanpalveluksessa jne. sekä haudanhoitosopimuksista.

Ylä-Savon hautauspalvelut sijaitsee Iisalmen seurakuntatalon 1. kerroksessa Ilvolankatu 14b, 74100 IISALMI **p. 044 7335 201** ja on avoinna maanantai-perjantai klo 9–13, sähköposti: ylasavon.hautauspalvelut@evl.fi.

Muistotilaisuuksia voidaan pitää seuraavissa seurakunnan tiloissa, varaukset p. 044 7335 201:

- Lippuniemen seurakuntakoti, Kiviahonkatu 18, 74130 Iisalmi,
- Iisalmen Seurakuntatalo, Ilvolankatu 14b, 74100 Iisalmi,
- Peltokoto, Asuntopolku 4, Peltosalmi.

Seurakunnan tiloista löytyy esittelyjä www.iisalmenseurakunta.fi

Muistotilaisuuspaikka kannattaa varata hyvissä ajoin ja mahdollinen pitopalvelu on tilaisuuteen varattava erikseen.

Virkatodistuksen tilaaminen Kuopion aluekeskusrekisteristä
ma-to klo 9–15, p. 010 5733 100 tai netistä.tilaavirkatodistus.fi.

Muistiinpanoja:

Vainajan nimi: _____

Siunausaika: _____

Siunauspaikka: _____

Siunaava pappi: _____ p. _____

Kanttori: _____ p. _____

Muistotilaisuus: _____

Sanomakellojen soitto: _____

Kiitos kirkossa: _____

Hautapaikka: _____

Uurnan laskuun tai tuhkan kätkemiseen on hyvä varata aika noin kaksi tai kolme viikkoa etukäteen ennen toivottua ajankohtaa.

”Sillä sinun tykönäsi on elämän lähde, sinun valkeudessasi me näemme valkeuden.”

Ps.36:10.